

รูปแบบการพัฒนาครูเชิงปฏิบัติการผ่านวงจรคุณภาพ เรื่อง การสร้างแบบวัดการรู้ การอ่านสำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

The Development of Teachers Workshop through the Quality Cycle on the Reading Literacy Scale Model for Teachers under The Office of the Basic Education Commission

ฐารินี นวลแหยม^{1*} สุขแก้ว คำสอน² และชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์³
Tharinee Nuanyaem^{1*}, Sukkaew Kamson², and Chaiwat Suttirat³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวิธีดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการพัฒนาครูเชิงปฏิบัติการผ่านวงจรคุณภาพ เรื่อง การสร้างแบบวัดการรู้การอ่าน 2) พัฒนารูปแบบการพัฒนาครูเชิงปฏิบัติการผ่านวงจรคุณภาพ เรื่อง การสร้างแบบวัดการรู้การอ่าน 3) ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาครูเชิงปฏิบัติการผ่านวงจรคุณภาพ เรื่อง การสร้างแบบวัดการรู้การอ่าน และ 4) ประเมินผลความพึงพอใจการใช้รูปแบบการพัฒนาครูเชิงปฏิบัติการผ่านวงจรคุณภาพ เรื่อง การสร้างแบบวัดการรู้การอ่าน ประชากร ได้แก่ครูสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 จำนวน 1,279 คน กลุ่มตัวอย่าง เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากครูสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 จำนวน 40 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลจากการสังเคราะห์การศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการพัฒนาครูเชิงปฏิบัติการผ่านวงจรคุณภาพ เรื่อง การสร้างแบบวัดการรู้การอ่าน พบว่า รูปแบบที่ได้รับการนำไปพัฒนาครูมากที่สุดคือรูปแบบการพัฒนาครูเชิงปฏิบัติการ และรูปแบบวงจรคุณภาพ

2. รูปแบบการพัฒนาครูเชิงปฏิบัติการผ่านวงจรคุณภาพเรื่องการสร้างแบบวัดการรู้การอ่านมีลักษณะเป็นแบบแผนจำลอง ประกอบด้วยหลักการแนวคิดทฤษฎีของการวิจัยเชิงปฏิบัติการโดยควบคู่วงจรคุณภาพ ประกอบด้วย การสร้างแบบวัดการรู้การอ่าน และกิจกรรม ได้แก่ การวางแผน (P) การปฏิบัติการ (D) การตรวจสอบ (C) และการประเมินผล (A) รูปแบบมีความสอดคล้องเชิงโครงสร้างและมีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

¹ สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

² คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

³ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

*Corresponding author; email: trainee.2503@gmail.com

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาครูเชิงปฏิบัติการผ่านวงจรคุณภาพ เรื่อง การสร้างแบบวัด การรู้ การอ่าน พบว่า ความรู้เรื่องการสร้างแบบวัดการรู้การอ่าน ของครูที่เข้าอบรมหลังอบรมสูงกว่าก่อนอบรม อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการประเมินความพึงพอใจการใช้รูปแบบการพัฒนาครูเชิงปฏิบัติการผ่านวงจรคุณภาพ เรื่องการ สร้างแบบวัดการรู้การอ่าน พบว่ามีความพึงพอใจ ด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความ เหมาะสม และด้านความถูกต้อง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การพัฒนาครูเชิงปฏิบัติการ วงจรคุณภาพ การสร้างแบบวัดการรู้การอ่าน ครูสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

Abstract

This research have method 4 steps as follows: 1) To study research documents related to the development of teacher workshop through the quality cycle on the reading literacy scale model for teacher under the Office of Basic Education 2) To develop a development model of teacher workshop through a quality cycle on the creation of reading literacy scale for teachers under the Office of Basic Education 3) To trial the development model of teacher workshop through a quality cycle on the creation of reading literacy scale for teachers under the Office of Basic Education. 4) To evaluate the results of the fourth form in the development model of teacher workshops through a quality cycle on the creation of reading literacy scale for teachers under the Office of Basic Education. Population is 1,279 of the Uttaradit Primary Educational Service Area Office 1, 40 samples selected specific (Purposive Sampling) the Uttaradit Primary Educational Service Area Office 1. The research found that:

1. The result of study and analysis documents of the research related to the development model that teacher did in teacher workshops through the quality cycle on the topic of reading literacy scale creation found that the model of teacher workshops through the quality cycle on the topic of reading literacy scale creation and the quality cycle were used to develop teachers under the Office of Basic Education as a whole.

2. The development model by doing workshops through the quality cycle on the topic of reading literacy scale creation is a conventional modal including of the theory of action research coupled quality cycle including reading literacy scale creation and activity such as planning (P) doing (D) checking (C) and assessment (A) that were according to the information construction. The possibility and utility were at the high level as a whole.

3. The result of the teacher development model by doing workshops through the quality cycle on the topic of reading literacy scale creation for teachers under the Office of Basic Education found that teacher knowledge after training was higher than before in the training at significant level of 0.1

4. The result of satisfactory evaluation in the teacher development model by doing workshops through the quality cycle on the topic of reading literacy scale creation found that the satisfactory rating in utility, possibility, suitability and validity were overall at the high level.

Keywords: The development of teachers workshop, quality cycle, the creation reading literacy skill model, teachers under the Office of the Basic Education Commission

บทนำ

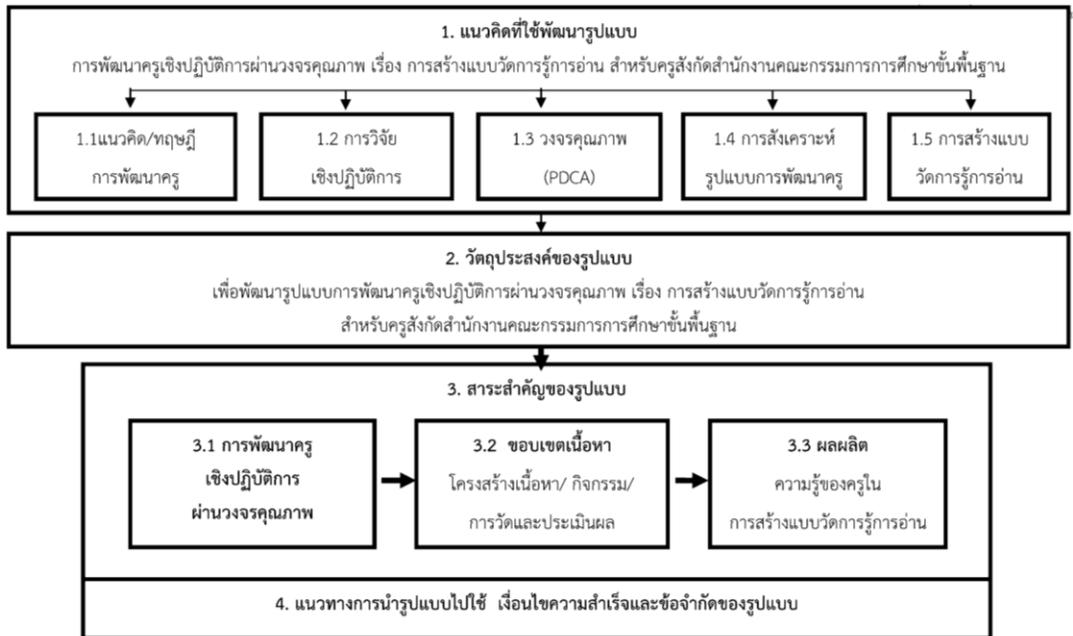
การวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นตัวจักรสำคัญที่พัฒนาและช่วยผลักดันผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดและคุณภาพตามจุดเน้นให้เกิดผลสำเร็จเป็นไปตามที่กำหนดไว้การวัดผลและประเมินผลเพื่อปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครูและส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนให้ประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้นนั้น นอกจากครูต้องมีความรู้ ความเข้าใจในหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอนเป็นอย่างดีแล้ว ครูจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในการวัดและประเมินผล โดยเฉพาะการสร้างแบบวัดเป็นอย่างดีอีกด้วย เพื่อที่จะได้เป็นเครื่องมือสำหรับนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล นำผลที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนาให้นักเรียนให้มีความคุณภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้นการพัฒนาครูทางด้าน การสร้างแบบวัดสอดคล้องตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด จึงเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่หน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับต่างให้ความสำคัญกับการพัฒนาครูให้มีความรู้ ความสามารถในการสร้างข้อสอบ โดยมีการอบรมระยะสั้น การอบรมครูด้วยชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาครูในเรื่องการสร้างข้อสอบพร้อมทั้งได้มีการคัดเลือกครูทั่วประเทศไปออกข้อสอบ O-NET ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ อย่างไรก็ตามแนวปฏิบัติที่คาดหวังในการอบรมดังกล่าว มักไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง ดังจะเห็นได้จากผลการศึกษา O-NET ชีวคณิตศาสตร์ศึกษาไทย จากสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ที่คัดเลือกครูทั่วประเทศออกข้อสอบ จำนวน 167 คน มาออกข้อสอบได้ 86 คน พบว่าระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ครูออกข้อสอบได้จำนวน 705 ข้อ ใช้ได้เพียง 201 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 28.51 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ครูออกข้อสอบได้จำนวน 772 ข้อ ใช้ได้เพียง 284 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 36.79 และระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ครูออกข้อสอบได้จำนวน 1,257 ข้อ ใช้ได้เพียง 233 ข้อคิดเป็น ร้อยละ 18.54 พร้อมทั้งได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่าควรให้มีการอบรมครูเกี่ยวกับวิธีการวัดผลโดยเฉพาะวิธีการออกข้อสอบที่เน้นการคิดวิเคราะห์เพื่อให้ครูสามารถวัดผลนักเรียนได้จริงตรงตามความต้องการและควรทำในลักษณะเวิร์คช็อป (Workshop) (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน), (2553) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ได้ตระหนักและเห็นความสำคัญดังกล่าวจึงได้จัดให้มีการวัดผลนักเรียนได้จริงตรงตามความต้องการในลักษณะเวิร์คช็อป (Workshop) โดยจัดให้มีการอบรมเพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้ในการออกแบบวัดเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย แต่การพัฒนาครูดังกล่าวเป็นการดำเนินการตามนโยบายของหน่วยเหนือ

ไม่ได้เกิดจากความต้องการจำเป็นของครู ทำให้ครูขาดความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริงในการออกแบบวัดที่สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ส่งผลทำให้ผลการสอบ O-NET ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 เรื่องการอ่าน ในปีการศึกษา 2554-2556 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 48.14, 48.89 และ 42.26 ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ และมีแนวโน้มต่ำลงเรื่อยๆ (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน), (2556) และสอดคล้องกับผลการสอบ O-NET เรื่อง การอ่านของสำนักงานเขตพื้นที่เช่นกัน จากสาเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษารูปแบบการพัฒนาครูเชิงปฏิบัติการผ่านวงจรคุณภาพ เรื่อง การสร้างแบบวัดการรู้การอ่าน สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ ซึ่งช่วยให้เกิดความรู้ใหม่เพื่อนำมาแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และหากใช้ควบคู่ไปกับวงจรคุณภาพ (PDCA) ก็จะเป็นเครื่องมือปรับปรุงการปฏิบัติงานให้เป็นไปอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องได้เป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการพัฒนาครูเชิงปฏิบัติการผ่านวงจรคุณภาพ เรื่อง การสร้างแบบวัดการรู้การอ่าน สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูเชิงปฏิบัติการผ่านวงจรคุณภาพ เรื่อง การสร้างแบบวัดการรู้การอ่าน สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาครูเชิงปฏิบัติการผ่านวงจรคุณภาพ เรื่อง การสร้างแบบวัดการรู้การอ่าน สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. เพื่อประเมินผลความพึงพอใจการใช้รูปแบบการพัฒนาครูเชิงปฏิบัติการผ่านวงจรคุณภาพ เรื่อง การสร้างแบบวัดการรู้การอ่าน สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ดำเนินการ 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับรูปแบบสำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 3 ตอนย่อย ได้แก่ ตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลรูปแบบการพัฒนาครู ตอนที่ 3 สังเคราะห์รูปแบบการพัฒนาครูเชิงปฏิบัติการผ่านวงจรคุณภาพ เรื่อง การสร้างแบบวัดการรู้การอ่าน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรต้น (Independent Variable) ได้แก่ รูปแบบการพัฒนาครู ที่เป็น Good Practice
2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ รูปแบบการพัฒนาครูเชิงปฏิบัติการผ่านวงจรคุณภาพ

เรื่อง การสร้างแบบวัดการรู้การอ่าน สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขอบเขตเนื้อหาการวิจัย

ขอบเขตเนื้อหาการวิจัย ได้แก่ โรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยสำนักงานเลขาธิการได้คัดสรรเพื่อไปเป็นตัวอย่างสำหรับโรงเรียนอื่นๆ นำไปพัฒนาคุณภาพผู้เรียน รูปแบบวิธีการใช้พัฒนาครูตามความเห็นของศาสตราจารย์ ดร.ทีศนา แซมณี รูปแบบการพัฒนาครูที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พิจารณาจากการเข้าไปเยี่ยมสถานศึกษา การสัมภาษณ์ผู้บริหาร และคณะครู รวมทั้งจากการรายงานผล การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีโรงเรียนต้นแบบทั้ง 4 ภูมิภาค จำนวน 54 Good Practice

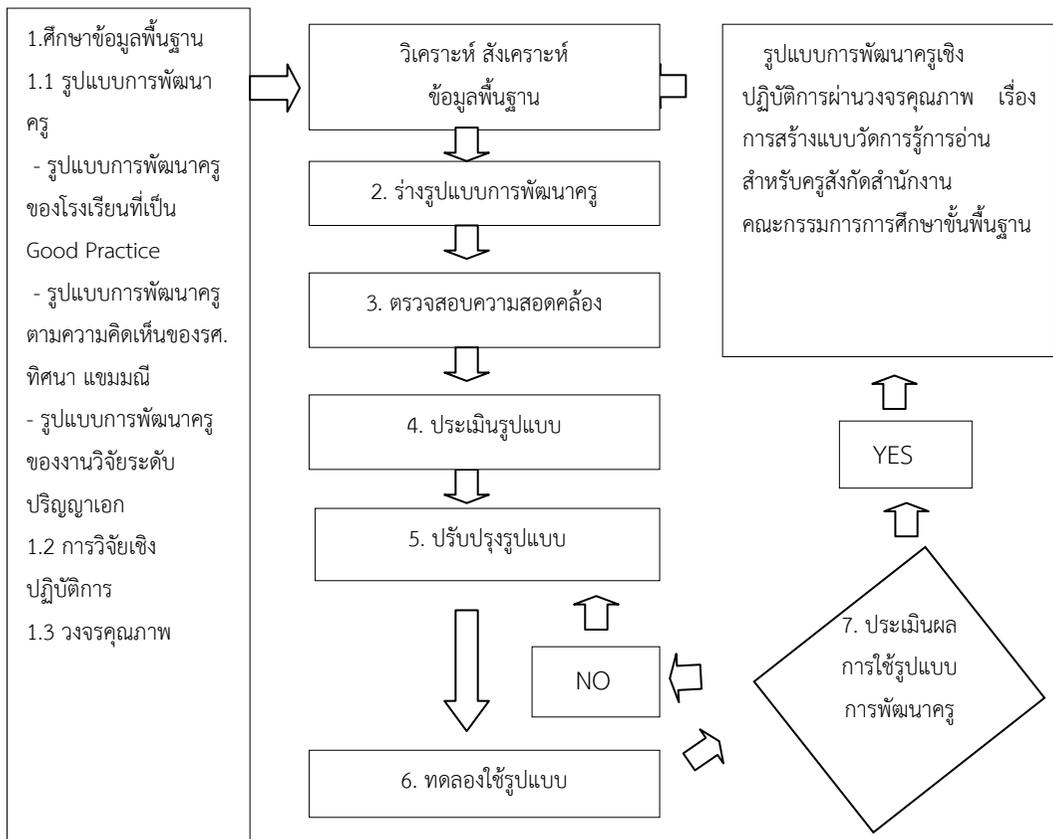
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบวิเคราะห์เนื้อหาการวิจัยรูปแบบพัฒนาครูเชิงปฏิบัติการ ผ่านวงจรคุณภาพ เรื่อง การสร้างแบบวัดการรู้การอ่าน สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนารูปแบบการพัฒนาครูเชิงปฏิบัติการผ่านวงจรคุณภาพเรื่องการสร้างแบบวัด การรู้การอ่าน สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 7 ตอนย่อย ได้แก่ ตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ตอนที่ 2 ร่างรูปแบบการพัฒนา ตอนที่ 3 ตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบการพัฒนาครู ตอนที่ 4 ประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาครู ตอนที่ 5 ปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาครู ตอนที่ 6 ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาครู ตอนที่ 7 ประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาครู ดังภาพ 2

ภาพ 2 ขั้นตอนการพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูเชิงปฏิบัติการผ่านวงจรคุณภาพ

เรื่อง การสร้างแบบวัดการรู้การอ่าน สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขอบเขตเนื้อหาการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดเนื้อหา 2 ด้าน ได้แก่ 1. การตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบ 2. การประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ

เครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือ ได้แก่ 1. แบบตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบ 2. แบบประเมินความความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ มีค่าความเหมาะสมของ IOC เท่ากับ 1.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาครูเชิงปฏิบัติการผ่านวงจรคุณภาพ เรื่อง การสร้างแบบวัดการรู้การอ่าน สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 1,279 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 40 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากโรงเรียนที่มีผลการสอบ O-NET ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 เรื่อง การอ่าน ปีการศึกษา 2555-2557 ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรต้น (Independent Variable) ได้แก่ รูปแบบการพัฒนาครูเชิงปฏิบัติการผ่านวงจรคุณภาพ เรื่อง การสร้างแบบวัดการรู้การอ่านสำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความรู้ เรื่อง การสร้างแบบวัดการรู้การอ่าน สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขอบเขตเนื้อหาการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดเนื้อหาสาระเรื่องการสร้างแบบวัดการรู้การอ่าน จำนวน 8 หน่วยการเรียนรู้ได้แก่ หน่วยที่ 1 ความสำคัญและความหมายของการวัดผลและการประเมินผลทางการศึกษา หน่วยที่ 2 จุดมุ่งหมายและประโยชน์ของการวัดผลและการประเมินผลทางการศึกษา หน่วยที่ 3 หลักการและกระบวนการในการวัดผลและการประเมินผลทางการศึกษา หน่วยที่ 4 จุดมุ่งหมายทางการศึกษากับการวัดผลและการประเมินผล หน่วยที่ 5 การเขียนจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม หน่วยที่ 6 เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผล หน่วยที่ 7 การสร้างแบบวัด และหน่วยที่ 8 การสร้างแบบวัดการรู้การอ่าน

เครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การสร้างแบบวัดการรู้การอ่าน จำนวน 40 ข้อ ชนิด 5 ตัวเลือก คือ ก ข ค ง และ จ การหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ค่าความเหมาะสมของ IOC เท่ากับ

1.00 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson, KR-21) เท่ากับ 0.814
ค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.43-0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.20-0.47

สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติทดสอบทีจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การสร้างแบบวัดการรู้การอ่าน

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินความพึงพอใจผลการใช้รูปแบบการพัฒนาครูเชิงปฏิบัติการผ่านวงจรคุณภาพ เรื่อง การสร้างแบบวัดการรู้การอ่าน สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความเหมาะสม และด้านความถูกต้อง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูและบุคลากรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 1,279 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ ได้แก่ ครูและบุคลากรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 72 คน เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยพิจารณาจากครูที่เข้ารับการอบรมและผู้ที่เกี่ยวข้อง

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรต้น (Independent Variable) ได้แก่ รูปแบบการพัฒนาครูเชิงปฏิบัติการผ่านวงจรคุณภาพ เรื่อง การสร้างแบบวัดการรู้การอ่านสำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความพึงพอใจผลการใช้รูปแบบการพัฒนาครูเชิงปฏิบัติการผ่านวงจรคุณภาพ เรื่อง การสร้างแบบวัดการรู้การอ่าน สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขอบเขตเนื้อหาการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดเนื้อหาความพึงพอใจ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความเป็นประโยชน์ 2) ด้านความเป็นไปได้ 3) ด้านความเหมาะสม และ 4) ด้านความถูกต้อง

เครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถามเพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบ 4 ด้าน ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่เป็นลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ การหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ค่าความเหมาะสมของ IOC เท่ากับ 1.00 โดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 103)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51-5.00 หมายถึง มีความเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.50 หมายถึง มีความเห็นอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.50 หมายถึง มีความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.50 หมายถึง มีความเห็นอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.50 หมายถึง มีความเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

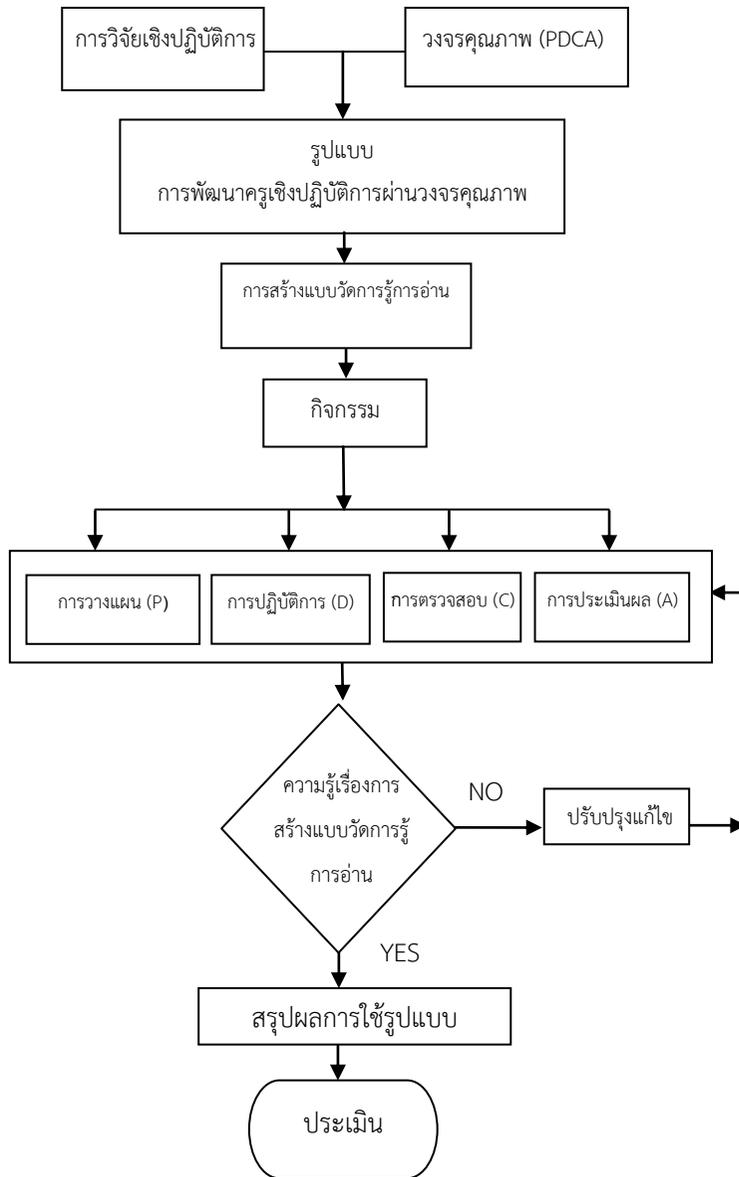
สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

1. ผลจากการสังเคราะห์การศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาครูเชิงปฏิบัติการผ่านวงจรคุณภาพและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า รูปแบบพัฒนาครูที่ศึกษามี 14 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ รูปแบบการใช้คู่สัญญา รูปแบบการใช้ครูผู้นำ รูปแบบการใช้ครูภูมิปัญญา รูปแบบการเสริมความรู้เรื่องการศึกษา รูปแบบพหุภาษา รูปแบบศึกษาดูงาน รูปแบบวงจรคุณภาพ รูปแบบการพัฒนาครูเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน รูปแบบที่เน้นความต้องการของครู รูปแบบการสังเกตและการประเมิน รูปแบบมีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการพัฒนา รูปแบบการฝึกอบรมและรูปแบบการสืบเสาะค้นหา โดยนำมาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 54 Good Practice และจากการวิเคราะห์ พบว่า รูปแบบที่ได้รับการนำไปพัฒนาครูมากที่สุด คือ รูปแบบการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมาคือรูปแบบวงจรคุณภาพ คิดเป็นร้อยละ 37 และรูปแบบที่นำไปพัฒนาครูน้อยที่สุด คือรูปแบบที่เน้นความต้องการครู และรูปแบบการสังเกตและการประเมิน คิดเป็นร้อยละ 2

2. รูปแบบการพัฒนาครูเชิงปฏิบัติการผ่านวงจรคุณภาพ เรื่อง การสร้างแบบวัดการรู้การอ่าน สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีลักษณะเป็นแบบแผนจำลอง ประกอบด้วยหลักการแนวคิดทฤษฎีของการวิจัยเชิงปฏิบัติการโดยควบคุมวงจรคุณภาพ ประกอบด้วย การสร้างแบบวัด เรื่อง การรู้การอ่าน และกิจกรรม ได้แก่ การวางแผน (P) การอบรม (D) การตรวจสอบ (C) และการประเมินผล (A) มีผลประเมินความเป็นไปได้ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) = 4.20, (S.D.) = 0.64 และความเป็นประโยชน์ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) = 4.52 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.55 ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ดังภาพ 3 และตาราง 1

ภาพ 3 รูปแบบการพัฒนาครูเชิงปฏิบัติการผ่านวงจรคุณภาพ

เรื่อง การสร้างแบบวัดการรู้การอ่านสำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน

ตาราง 1 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมด้านความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบปฏิบัติการสร้างแบบวัดการรู้การอ่าน โดยผ่านผู้ทรงคุณวุฒิ จำแนกเป็นรายชื่อ

รายการประเมิน	ความเป็นไปได้		ระดับความเหมาะสม	ความเป็นประโยชน์		ระดับความเหมาะสม
	\bar{x}	S.D		\bar{x}	S.D	
1. การกำหนดองค์ประกอบ	4.11	0.78	มาก	4.56	0.53	มากที่สุด
2. รายละเอียดขององค์ประกอบ						
2.1 การวิจัยเชิงปฏิบัติการ	3.89	0.78	มาก	4.33	0.50	มาก
2.2 วงจรคุณภาพ (PDCA)	4.11	0.78	มาก	4.56	0.53	มากที่สุด
2.3 การพัฒนาครู	4.33	0.50	มาก	4.44	0.53	มาก
2.4 การสร้างแบบวัดการรู้การอ่าน	4.56	0.53	มากที่สุด	4.67	0.71	มากที่สุด
รวม	4.20	0.64	มาก	4.52	0.55	มากที่สุด

3. ผลการทดลองใช้การพัฒนาแบบพัฒนาครูเชิงปฏิบัติการผ่านวงจรคุณภาพเรื่องการสร้างแบบวัดการรู้ การอ่าน จากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของครูที่เข้ารับการอบรมด้วยรูปแบบพัฒนาการครูเชิงปฏิบัติการ พบว่ามีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) = 71.661 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 1.13 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ระหว่างก่อนใช้และหลังใช้การทดลองใช้รูปแบบฯ

	n	\bar{x}	S.D.	t	df	Sig.
ก่อนใช้	40	50.59	1.98	-34.783	39	.00
หลังใช้	40	71.66	1.13			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4. ผลประเมินความพึงพอใจการใช้รูปแบบพัฒนาครูเชิงปฏิบัติการผ่านวงจรคุณภาพ เรื่อง การสร้างแบบวัดการรู้การอ่าน สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 4 ด้าน พบว่ามีความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้อง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{x}) = 4.07, (S.D.) = 0.79) แสดงว่าผู้ที่ผ่านการทดลองใช้รูปแบบ และผู้ที่เกี่ยวข้องมีความเห็นว่า รูปแบบมีความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้องต่อการนำไปใช้ในสถานการณ์จริง

ตาราง 3 ผลการประเมินความพึงพอใจการใช้รูปแบบ

ข้อ	รายการ	\bar{x}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	ด้านความเป็นประโยชน์	4.07	.79	มาก
2	ด้านความเป็นไปได้	4.12	.78	มาก
3	ด้านความเหมาะสม	4.05	.78	มาก
4	ด้านความถูกต้อง	4.05	.80	มาก
รวม/เฉลี่ย		4.07	.79	มาก

สรุปและอภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า รูปแบบที่ได้รับการนำไปพัฒนาครูมากที่สุดมีอยู่ 2 รูปแบบ คือ รูปแบบการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ คิดเป็นร้อยละ 50 และรูปแบบวงจรรคุณภาพคิดเป็นร้อยละ 37 สอดคล้องกับงานวิจัยของ เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2545) ได้ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบเครือข่ายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ผลการวิจัย พบว่าวิธีการในการพัฒนาประกอบด้วย 1) การฝึกอบรม 2) การเรียนรู้ด้วยตนเอง 3) การวิจัยเชิงปฏิบัติการ 4) การศึกษาดูงาน 5) การจัดกิจกรรมทางวิชาการ

2. ผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูเชิงปฏิบัติการผ่านวงจรรคุณภาพเรื่องการสร้างแบบวัดการรู้การอ่านสำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่ารูปแบบการพัฒนาครูเชิงปฏิบัติการผ่านวงจรรคุณภาพ เรื่อง การสร้างแบบวัดการรู้การอ่าน มีลักษณะเป็นแบบแผนจำลอง ประกอบด้วยหลักการแนวคิด ทฤษฎีของการวิจัยเชิงปฏิบัติการโดยควบคู่วงจรรคุณภาพ ประกอบด้วยการสร้างแบบวัดการรู้การอ่าน และกิจกรรม ได้แก่ การวางแผน (P) การปฏิบัติการ (D) การตรวจสอบ (C) และ การประเมินผล (A) มีความเป็นไปได้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) = 4.20 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.64 และความเป็นประโยชน์ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) = 4.52 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.55 ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อังคณา ตุงคะสมิต (2550) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการวัดและประเมินผลระดับชั้นเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านนาศรีดงเค็ง จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า 1. ระบบการวัดและประเมินผลระดับชั้นเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่พัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบของระบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ประกอบด้วยวงจรร 4 ระบบ ได้แก่ ระบบวางแผน (Plan) ระบบปฏิบัติการ (Act) ระบบตรวจสอบ (Observe) ระบบสะท้อนผล (Reflect)

3. ผลการทดลองใช้การพัฒนารูปแบบพัฒนาครูเชิงปฏิบัติการผ่านวงจรรคุณภาพเรื่องการสร้างแบบวัดการรู้การอ่านสำหรับครูสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของครูที่เข้ารับการอบรมด้วยรูปแบบพัฒนาการครูเชิงปฏิบัติการ พบว่ามีคะแนนก่อนการอบรมค่าเฉลี่ย (\bar{x}) = 50.59 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 1.98 คะแนนหลังการอบรม ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) = 71.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 1.13 ครูที่เข้าอบรมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ นางเยาว์ ผาสุก (2551) ได้ทำวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาบุคลากร

ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบโครงการโรงเรียนบ้านตรมไพร อำเภอสือรินทร์ พบว่า 1. การอบรมเชิงปฏิบัติการทำให้บุคลากรครูโรงเรียนบ้านตรมไพร อำเภอสือรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ มีความเข้าใจตามกรอบเนื้อหาการจัดการเรียนการสอนแบบโครงการ มีคะแนนก่อนการอบรม มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) = 4.33 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 1.37 คะแนนหลังการอบรมมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) = 18.08 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.79 เมื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการอบรมมีคะแนนก่อนการอบรมและหลังการอบรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่าคะแนนเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลประเมินความพึงพอใจการใช้รูปแบบพัฒนาครูเชิงปฏิบัติการผ่านวงจรคุณภาพ เรื่อง การสร้างแบบวัดการรู้การอ่าน สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 4 ด้าน พบว่ามีความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้อง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{x}) = 4.07, (S.D.) = 0.79 แสดงว่า รูปแบบสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงสำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากและมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะกับการนำผลวิจัยไปใช้

1. ควรศึกษาแนวทางการนำรูปแบบการพัฒนาครูก่อนไปใช้ เพื่อวิเคราะห์ว่ามีความเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่สอนหรือไม่

2. การจัดหาสื่อต่างๆ ประกอบการนำรูปแบบการพัฒนาครู ควรคำนึงถึงความเหมาะสมของเวลา เนื้อหา และความน่าสนใจของสื่อ เพื่อให้การพัฒนาครูมีประสิทธิภาพมากที่สุด

ข้อเสนอแนะกับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาครูเชิงปฏิบัติการผ่านวงจรคุณภาพ เรื่องการสร้างแบบวัดการรู้ การอ่าน สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาแต่ละขนาดที่มีความพร้อมด้านปัจจัยภายในและภายนอกที่แตกต่างกัน

2. ควรวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาครูเชิงปฏิบัติการผ่านวงจรคุณภาพ เรื่องการสร้างแบบวัดการรู้การอ่าน สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เอกสารอ้างอิง

นงเยาว์ ผาสุก. (2551). *การวิจัยปฏิบัติการเพื่อพัฒนาบุคคลากรด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แบบโครงการ โรงเรียนบ้านตรมไพร อำเภอสือรินทร์ จังหวัดสุรินทร์* (รายงานผลการวิจัย). สุรินทร์: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 1.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2553). *คู่มือการจัดสอบทางการศึกษาระดับชาติ
ขั้นพื้นฐาน (O-NET)*. กรุงเทพฯ: สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ.

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2556). *รายงานผลการทดสอบทางการศึกษา
ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2556*. กรุงเทพฯ: สถาบันทดสอบ
ทางการศึกษาแห่งชาติ.

เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์. (2545). *รูปแบบเครือข่ายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาตาม พระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

อังคณา ตุงคะสมิต. (2550). *การพัฒนากระบวนการวัดและประเมินผลระดับชั้นเรียนตามหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม: กรณีศึกษา โรงเรียนบ้าน
นาศรีดงเค็ง*. (วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.